

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 7099/10
Дана 25.05.2011.
Б Е О Г Р А Д

ради иселења и накнаде штете

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Београду, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Драгане Маринковић и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БА, адвокат, ради иселења и накнаде штете и по противтужби туженог ББ против тужиоца АА, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог-противтужиоца ББ изјављеној против пресуде Првог општинског суда у Београду П.бр. 549/98 од 12.05.2009. године, у седници одржаној 25.05.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог-противтужиоца ББ из Београда и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог општинског суда у Београду П.бр. 549/98 од 12.05.2009. године у ставу трећем и шестом изреке.

УКИДА СЕ наведена пресуда у ставу петом и седмом изреке и предмет **УПУЋУЈЕ** Првом основном суду у Београду на поновно суђење у укинутом делу.

Образложење

Пресудом Првог општинског суда у Београду П.бр. 549/98 од 12.05.2009. године, ставом првим изреке, одлучено је да се недозвољава преиначење тужбе из поднеска од 10.03.2009. године и преиначење противтужбе из поднеска од 11.05.2009. године. Другим ставом изреке утврђено је да је тужба тужиоца-противтуженог у делу у коме је тражио да се утврди да се раскида уговор о закупу закључен између тужиоца-противтуженог и туженог противтужиоца, куће аа, повучена. Трећим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца-противтуженог па је обавезан тужени ББ да се са свим лицима и стварима исели из радионице која се налази у аа и тако испражњену преда у посед тужиоцу-противтуженом АА и да на име накнаде штете тужиоцу-

противтуженог АА исплати 56.580,20 динара са законском затезном каматом од 12.05.2009. године до исплате, све у року од 15 дана. Четвртим ставом изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца -противтуженог у делу у коме је тражио да се обавезе тужени-противтужилац ББ да му исплати законску затезну камату на износ од 56.580,20 динара за период од 28.09.1998. године до 12.05.2009. године, на име дуга по основу неисплаћене електричне енергије износ од 3.283,50 динара са законском затезном каматом од 01.11.1998. године до исплате, на име накнаде штете због плаћања поновног прикључења на електричну мрежу износ од 167,39 динара са законском затезном каматом од 01.11.1998. године па до исплате, на име дуга по основу неисплаћене закупнине за стан и гаражу-радионицу описану овом делу изреке, за период новембар и децембар 1997. године и јануар 1998. године 1.500 ДЕМ што износи 766, 94 евра, на име накнаде штете због немогућности коришћења и даљег издавања стана и гараже-радионице који се налази у аа на период од 01.02.1998. године до 15.09.1998. године, што представља неостварену закупнину за 7,5 месеци по 500 ДЕМ, укупно 3.750 ДЕМ што износи 1.917,34 евра, на име накнаде штете због немогућности коришћења и издавања гараже- радионице од 15.02.1999. године до 15.12.2008. године, што представља неостварену закупнину на 128 месеци по 250,00 ДЕМ, укупно 32.000 ДЕМ што износи 16.361,34 евра, односно укупно 19.045,623 евра са домицилном каматом на појединачне износе почев од доспелости сваког износа па до исплате, као у садржају овог става изреке, као неоснован. Петим ставом изреке одбачена је противтужба у делу у коме је тражио да се обавезе тужилац-противтужени АА да туженом ББ, врати покретне ствари таксативно наведене у овом ставу изреке, као недозвољена. Шестим ставом изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог у делу којим је тражио да се обавезе тужилац АА да му исплати и то на име претрпљене стварне штете износ од 45.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 15.09.1998. године па до исплате, на име накнаде изгубљене добити износ од 191.735,00 ДЕМ у еврима у динарској противвредности по курсу НБС на дан исплате, домицилну камату на износ од 191.735,00 ДЕМ почев од 01.01.1999. године па до 31.12.2001. године у динарској противвредности по курсу НБЈ на дан 31.12.2001. године, камату на износ од 191.735,00 ДЕМ изражених у еврима, коју утврђује Централна европска банка почев од 01.01.2002. године па до исплате, износ од 1.191,04 динара на име прихода за месец октобар-децембар 1998. године са законском затезном каматом почев од 01.01.1999. године, износ од 12.378,24 динара на име прихода за 1999. годину са законском затезном каматом почев од 01.01.2000. године, износ од 19.272,96 динара на име прихода за 2000. годину са законском затезном каматом почев од 01.01.2001. године, износ од 34.727,28 динара на име прихода за 2001. годину са каматом од 01.01.2002. године, износ од 28.362,26 динара на име прихода за месец јануар-јун 2002. године са каматом од 01.07.2002. године, као неоснован. Седмим ставом изреке обавезан је тужени-противтужилац да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 270.510,00 динара, у року од 15 дана, а последњим, осмим ставом изреке одбачен је предлог за одређивање привремене мере којим је тужилац противтужени тражио да суд обавезе туженог да преда у посед гаражу која се налази у аа, одмах по пријему решења, као недозвољен.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени-противтужилац, побијајући је у ставу трећем, петом, шестом и седмом изреке.

У одговору на жалбу тужилац-противтужени је предложио да се жалба туженог-противтужиоца одбије као неоснована.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 372. ЗПП-а Апелациони суд је нашао да је жалба туженог-противтужиоца делимично основана.

У поступку пред првостепеним судим је утврђено је између тужиоца-противтуженог АА, као закуподавца и туженог ББ, као закупца, закључен уговор о закупу 20.03.1991. године, 01.06.1996. и 01.01.1997. године, а да је предмет уговора аа као пословни простор са гаражом и шупом као пратећим објектима, да је последњи уговор о закупу закључен на неодређено време до 31.12.1997. године, да су парничне странке 26.12.1997. године закључиле вансудско поравнање, које је оверено пред Четвртим општинским судом у Београду истог дана, којим су парничне странке постигле сагласност да уговор престаје са 30.12.1997. године, те да је тужени-противтужилац у обавези да се исели са тим датумом, односно најкасније до 30.04.1998. године, да је овим поравнањем тужени преузео обавезу да накнади све трошкове пореза, закупнине, комуналних услуга, као и да је у случају иселења у обавези да доведе објекат у пређашње стање, односно дужан је да исти окречи, офарба столарију и браварију, оправи настала оштећења, исплати све доспеле трошкове настале потрошњом електричне енергије и других комуналних услуга, као и доспеле трошкове закупнине и телефона до дана престанка закупа. Како тужени-противтужилац није извршио обавезе из овог поравнања, тужилац је поднео овом суду тужбу за иселење и исплату дугова 27.01.1998. године, фебруара 1998. године, захтев за искључење телефона а марта те године захтев за искључење струје. Тужени-противтужилац је након подношења тужбе, у току овог поступка, закључио уговоре којим се његова фирма СЗР „ВВ“ обавезала да врши галванизацију у закупуљеном простору. У поступку је даље утврђено да је тужилац-противтужени ушао у посед наведене непокретности 15.09.1998. године, а правноснажним и извршним решењем Првог општинског суда у Београду П.бр. 3852/01 од 21.12.2001. године утврђено је да је овде тужилац-противтужени сметао туженог противтужиоца у мирном коришћењу ове непокретности, без обавезе успоставе ранијег стања, с тим што је тужилац-противтужени обавезан да врати ствари које је приликом сметања државине одузео, и поступак извршења по тој обавези је у току. Тужилац-противтужени је сада у поседу стамбеног објекта и шупе (гараже), а тужени-противтужилац у поседу радионице. Оценом налаза и мишљења вештака СС из 28.09.1998. године, суд је утврдио да је вредност грађевинских радова за довођење стамбеног простора у првобитно стање а према уговореном техничком опису адаптације, 56.5809,29 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца, обавезујући туженог да се исели из радионице тужиоца, уз обавезу да тужиоцу на име накнаде штете због неизведених радова на радионици исплати досуђени износ са каматом од дана пресуђења па до исплате. За такву своју одлуку првостепени суд је дао јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Наиме, правилан је закључак првостепеног суда да је закључењем вансудског поравнања, чија пуноважност у току поступка није оспорена, а којим

су између осталог постигле сагласност да уговор о закупу престаје са 30.12.1997. године, те да је тужени-противтужилац у обавези да се са тим датумом исели, односно најкасније до 30.04.1998. године, престао је правни основ по коме је тужени био у поседу спорне непокретности. Супротно наводима жалбе, активна легитимација тужиоца у овој парници произилази из уговора о закупу који је тужилац као закуподавац закључио са туженим, а осим тога тужилац је и власник спорне непокретности.

Оцењујући остале наводе жалбе који се односе на утврђену обавезу туженог да тужиоцу као закуподавцу накнади штету у досуђеном износу, Апелациони суд налази да је првостепени суд потпуно и правилно утврдио све чињенице које су од значаја за правилну примену материјалног права и закониту одлуку о овом захтеву тужиоца. Наиме, одредбом члана 585. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да је купац дужан да по престанку закупа врати ствар неоштећену, сагласно којој одредби је тужени као купац био у обавези да тужиоцу врати непокретност у стању у коме је исту примио. Поред тога, закљученим уговором о закупу од 20.03.1991. године тужени се обавезао да изврши и адаптацију према уговореном техничком опису, који је саставни део уговора, а која обавеза је од стране туженог прихваћена и закључењем вансудског поравнања. Сагласно наведеном, правилан је закључак првостепеног суда да је тужени-противтужилац дужан да, с обзиром да у року предвиђеним уговором није извршио ове радове, накнади тужиоцу-противтуженом вредност ових радова у висини која је утврђена налазом вештака, који је првостепени суд ценио као писмени доказ изведен у доказном поступку, којим је тужилац доказао висину свог новчаног потраживања по овом основу. Осталим наводима жалбе туженог, неосновано се оспорава утврђено чињенично стање, јер је првостепени суд, по оцени овог суда, чињенично стање релевантно за правилно пресуђење тачно и потпуно утврдио, у свему правилно примењујући одредбу члана 8. Закона о парничном поступку, те да у складу са стањем у списима и изведеним доказима, правилно одлучио о овом делу тужбеног захтева.

Правилно је одбијен и противтужбени захтев туженог за накнаду штете у висини изгубљене добити као у ставу шестом изреке побијане пресуде, јер је правилан закључак првостепеног суда да је тужени -противтужилац, све уговоре о пословно-техничкој сарадњи по којима тражи изгубљену добит, закључио након истека рока закупа пословног простора, односно у априлу 1998. године и касније, када је, не само истекао рок закупа, већ је била поднета и тужба за његово иселење из овог спора, због чега тужени-противтужилац није могао основано очекивати остварење добити, како је то правилно закључио првостепени суд, одбијајући противтужбени захтев применом члана 192. тачка 2. ЗОО.

Из наведених разлога, с обзиром да се осталим наводима жалбе туженог, по оцени овог суда, не доводи у сумњу правилност пресуде у побијаном делу, те како у поступку доношења пресуде у наведеном делу није било повреде поступка из члана 361. став 2. ЗПП-а на које овај суд пази по службеној дужности, а ни повреде из тачке 12. исте законске одредбе на коју је указано жалбом туженог, а из напред изнетих разлога, то је применом члана 375. ЗПП-а одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом указује да је првостепени суд одлучујући о делу противтужбеног захтева који се односи на обавезу предаје покретних ствари, као у ставу петом изреке, погрешно оценио да се ради о пресуђеној ствари, закључујући да је о таквом захтеву одлучено правноснажним решењем суда донесеним у спору за сметање државине.

Пресуђеност, као сметња за вођење нове парнице, постоји када је у спору између истих странака, са истим чињеничним основом тужбеног захтева и са истим предметом тужбеног захтева, већ донета правноснажна пресуда. Тужбени захтев је исти, ако је његов основ битно исти и ако је иста његова садржина. У ранијој парници, тужилац је свој захтев за предају ствари заснивао на чињеници да је сметан у фактичкој државини тих ствари и одлуком у тој парници пружана му је судска заштита сагласно члану 78. Закона о основама својинскоправних односа, према последњем стању државине и насталом сметању, независно од права на државину и правни основ државине. У овој парници, тужилац свој захтев за предају у државину, заснива на праву својине у смислу члана 37. Закона о основама својинско правних односа, дакле, на битно различитом чињеничном основу. Да се ради о два квалитативно различита тужбена захтева или спора упућује и одредба члана 81. истог Закона, која прописује да се независно од спора због сметања државине, може тражити судска заштита државине по основу права на државину.

Из истих разлога не може се прихватити ни закључак првостепеног суда да тужилац, с обзиром да је у ранијој парници издејствовао извршни наслов за предају ствари, нема правни интерес за вођење ове парнице, јер за разлику од спора због сметања државине, који има само привремен карактер, овде се спор трајно решава између странака, а питање посебног правног интереса може се поставити само код тужбе за утврђење, што овде није случај.

Како је првостепени суд правило о правноснажно пресуђеној ствари и одбачају тужбе у том случају погрешно применио, учинио је битну повреду поступка из члана 361. став 1. у вези члана 346. став 2. Закона о парничном поступку, која је битно утицала на правилност побијане пресуде у овом делу, на које повреде указује садржина жалбе туженог, што је пресуда у овом делу укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење у овом делу.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од одлуке о главној ствари.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити наведену повреду поступка и по утврђењу чињеница од којих зависи одлука о овом делу захтева туженог, донети мериторну одлуку засновану на правилној примени одредби Закона на које је напред указано.

На основу члана 375. и 376. став 1. ЗПП-а одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Јасминка Станојевић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарница
Светлана Антић с.р.